

prima instanță: D. Manole

dosar nr. 2ra-1242/13

DECIZIE

29 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Andrei Harghel
Ghenadie Nicolaev

examinând recursul declarat de către Casa de Comerț „Camelia” Societate pe Acțiuni

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației „Drepturi de Autor și Conexă” din Republica Moldova împotriva Casei de Comerț „Camelia” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2012, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 12 august 2011, Asociația „Drepturi de Autor și Conexă” din Republica Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei de Comerț „Camelia” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că prin obținerea Acordului General (Licență) de tip IP nr. 1808 eliberată la 24 aprilie 2009 de către Asociația „Drepturi de Autor și Conexă”, SA „Camelia”, conform pct. 3 lit. c' din acord (contract), s-a obligat să achite trimestrial remunerația de autor în cuantum de 1116 lei până la data de 15 a lunii ce urmează după trimestrul raportat și concomitent să prezinte dărilor de seamă privind creațiile valorificate în restaurantul „Banquet Premium” din mun. Chișinău.

Menționează că SA „Camelia” nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate, neachitând remunerația de autor stabilită în contract (Licență) datorând, în prezent, onorariul de autor pentru perioada trimestrului II -2010 - tr. II - 2011 în mărime de 5580 lei.

Indică că în conformitate cu pct. 4-5 al Acordului General, în cazul neonorării la timp a obligației de plată, SA „Camelia” va fi obligată să achite o penalitate de 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere cu plata, cât și o penalitate în mărimea salariu minim (18 lei) pentru fiecare zi de întârziere de prezentare a dărilor de seamă privind creațiile utilizate.

Susține că pârâtului i-au fost calculate penalități și anume în sumă de 3281,04 lei - penalitatea de întârziere de 2% din suma datorată pentru 147 zile de întârziere și suma de 2646 lei - penalitate contractuală în mărimea unui salariu minim (18 lei) pentru 147 zile de întârziere a prezentării dărilor de seamă privind creațiile valorificate.

Afirmă că în scopul soluționării litigiului dat pe cale amiabilă și extrajudiciară, la 27 aprilie 2011 în adresa pârâtului s-a expediat o pretenție, prin care s-a solicitat ca în termen de 10 zile, din momentul recepționării, să fie achitată datoria acumulată, însă pretenția a fost lăsată fără răspuns.

Solicită încasarea din contul pârâtului a datoriei totale de 11507,04 lei, dintre care: 5580 lei - remunerația de autor pentru perioada tr. II - 2010 - tr. II - 2011; 3281,04 lei - penalitatea de întârziere de 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere cu plata și 2646 lei - penalitate contractuală în mărimea unui salariu minim (18 lei) pentru fiecare zi de întârziere a prezentării dărilor de seamă privind creațiile valorificate și obligarea SA „Camelia” să prezinte dările de seamă privind creațiile valorificate în perioada tr. II 2010 - tr. II 2011.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2012 a fost admisă acțiunea a fost admisă, încasat de la SA „Camelia” în beneficiul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” remunerația de autor pentru perioada trimestrul 2 al anului 2010 - trimestrul 2 al anului 2011 în sumă de 5580 lei, încasat de la SA „Camelia” în beneficiul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” penalitate de întârziere în mărime de 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 3281,04 lei, încasat de la SA „Camelia” în beneficiul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” penalitatea contractuală în mărimea unui salariu minim pentru fiecare zi de Întârziere a prezentării dărilor de seamă privind creațiile valorificate în sumă de 2646 lei și a fost obligată SA „Camelia” să prezinte Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” dările de seamă privind creațiile valorificate în perioada trimestrul 2 al anului 2010 - trimestrul 2 al anului 2011.

La 12 februarie 2013, Casa de Comerț „Camelia” SA a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, considerând că hotărârea dată este neîntemeiată și urmează a fi casată. La fel a indicat că hotărârea dată a devenit cunoscută doar la 31 ianuarie 2013, din scrisoarea executorului judecătoresc.

La 25 februarie 2013 Casa de Comerț „Camelia” SA a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat că hotărârea primei instanțe a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural și anume în lipsa reprezentantului recurentului, cărui nu i s-a comunicat despre locul, data și ora ședinței de judecată, iar la materialele dosarului lipsește avizul de recepție care ar atesta că societății i-a fost adus la cunoștință despre data ședinței de judecată.

Menționează că nu poate constitui drept temei invocarea instanței că reprezentantul societății a fost înștiințat în mod legal.

Susține că în afară de procura eliberată pe numele lui Vasile Ceban de la SA „Camelia”, instanței trebuia să-i fie prezentat și ordinul care ar confirma angajarea

persoanei date la societate, însă un asemenea document la materialele dosarului lipsește, iar Vasile Ceban reprezenta societatea doar în bază de procură.

Indică că în urma modificărilor efectuate în Codul de procedură civilă în vigoare de la 01 ianuarie 2012 împuternicirile lui Vasile Ceban și-au pierdut puterea legală, iar din considerentul că ultimul nu este avocat, în luna decembrie 2011 societatea s-a refuzat de la serviciile ultimului, cu toate acestea Vasile Ceban nu a comunicat despre locul, data și ora ședinței de judecată și nici despre necesitatea prezentării referinței pe cauza dată.

Conform art. 30 al Legii contenciosului administrativ (prevederi aplicabile la data adoptării hotărârii contestate) hotărârea instanței de contencios administrativ asupra acțiunii judecate în fond poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la data pronunțării sau de la data comunicării hotărârii integrale, în cazul în care acțiunea este judecată în lipsa părții, dacă legea nu dispune altfel.

Din materialele dosarului nu rezultă faptul expedierii copiei hotărârii redactate în adresa recurentului, iar ultimul insistă că a aflat despre data emiterii acesteia doar la 31 ianuarie 2013 prin scrisoarea primită de la executorul judecătoresc.

Alte date care ar atesta contrariul la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei la 24 aprilie 2009 între Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova și Casa de Comerț „Camelia” SA a fost încheiat Acord General (Licență) nr. 1808 privind interpretarea și demonstrarea publică a operelor publicate (f. d. 7).

Conform pct. 3 lit. c) al acordului dat, beneficiarul urmează să plătească remunerație de autor pentru operele și drepturile conexe valorificate prin intermediul AsDAC în următoarele cazuri: 372 lei pe lună, 5% din încasările beneficiarului, dacă intrarea în localul pe care-l gestionează este cu plată fie că programul de divertisment (muzical) este contra plată, 5% din suma achitată interpreților, dar nu mai puțin de 100 lei pentru fiecare petrecere (cumătrie, nuntă etc.), organizată cu utilizarea muzicii pe viu.

Iar din dispozițiile punctelor pct. 4 și 5 al aceluiași acord rezultă că CC „Camelia” SA s-a obligat să achite remunerația de autor convenită o dată în trimestru, în termen de 15 zile după trimestru raportat, în caz contrar asumându-și obligația de a plăti și penalitatea de întârziere de 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere cu plata, precum și pentru neprezentarea în termenul convenit a dării de

seamă privind creațiile valorificate de a achita o penalitate contractuală în mărimea unui salariu minim pentru fiecare zi de întârziere.

În contextul dat se reține că termenul licenței nominalizate a fost stabilit de la 01 mai 2009 până la 31 decembrie 2009, fapt reflectat în punctul 8 al acestui acord, care indică totodată că prin acordul tacit al părților termenul de valabilitate al licenței se prelungește automat pentru termenele următoare de un an, până la momentul când una din părți nu va declara în scris despre rezilierea acestuia, cu 30 de zile până la expirarea termenului curent de acțiune a acordului.

Cu referire la aceste dispoziții contractuale se constată că licența nominalizată în speță a fost prelungită anual, inclusiv și pentru anul 2010 și 2011, or careva probe care ar indica la intenția de a rezilia acordul în perioada pentru care se solicită încasarea datoriei pentru remunerația de autor, nu au fost prezentate de recurent.

Conform art. 572 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 602 alin. (1) și (2) Codul civil, care reglementează răspunderea pentru neexecutarea obligației, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Reieșind din prevederile enunțate și având în susține art. 624 alin. (1) Cod civil, care reglementează dispoziții generale cu privire la clauza penală, instanța de recurs stabilește corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la temeinicia acțiunii și admiterii acesteia în volumul susținut de Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova, dat fiind faptul că în speță s-a constatat cu certitudine că Casa de Comerț „Camelia” SA nu și-a executat obligațiunile asumate conform Acordului general (Licență) nr. 1808 încheiat cu AsDAC la 24 aprilie 2009, și anume nu a achitat remunerația de autor convenită în acord pentru perioada trimestrului II anul 2010 – trimestrul II anul 2011 în sumă de 5580 lei și nu a prezentat pentru această perioadă dările de seamă privind creațiile valorificate.

În asemenea împrejurări se atestă și corectitudinea soluției primei instanțe cu privire la încasarea din contul Casei de Comerț „Camelia” SA în beneficiul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” a penalității de întârziere de 2% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, precum și a penalității contractuale în mărime de un salariu minim (18 lei) pentru fiecare zi de întârziere a prezentării dării de seamă privind creațiile valorificate, or aceste penalități au fost direct stipulate în acordul încheiat între părți.

Nu poate constitui drept temei de admitere a recursului nici susținerile invocate în recurs precum că instanța a examinat cauza în lipsa reprezentantului CC „Camelia” SA, fără citarea lui legală, deoarece din recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 22), rezultă că acesta a avut la cunoștință despre faptul că ședința instanței de judecată a fost fixată pentru 03 februarie 2012, ora 12.00, ce se confirmă prin semnătura dânsului.

Instanța de recurs respinge și argumentul recurentului precum că Vasile Ceban, nu deținea licența de avocat, prin urmare, după modificările operate la Codul de

procedură civilă din 01 ianuarie 2012, acesta nu mai avea dreptul de a reprezenta interesele CC „Camelia” SA doar în baza procurii.

Or, la caz s-a stabilit cert că inițial, ședința primei instanțe în prezenta cauză a fost fixată pentru 04 noiembrie 2011 și 02 decembrie 2011, date pentru care CC „Camelia” SA a fost înștiințată în modul stabilit, fapt confirmat prin semnătura reprezentantului în recipisele anexate din dosar (f. d. 17, 22).

Prin urmare, CC „Camelia” SA, ca parte în proces, având la cunoștință despre existența litigiului și data desfășurării acestuia, întru protejarea dreptului său cu privire la accesul la justiție, avea obligația de a se conforma prevederilor legale și de a lua măsurile necesare pentru a delega în ședința de judecată din 03 februarie 2012 un reprezentat cu împuternicirile respective, prevăzute de lege.

Concluzia dată rezultă și din prevederile art. 100 alin. (3) CPC, care direct statuează că în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, astfel toate criticele formulate în recurs sunt nejustificate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Casa de Comerț „Camelia” Societate pe Acțiuni.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova împotriva Casei de Comerț „Camelia” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Andrei Harghel
Ghenadie Nicolaev